



14.1.2014

B7-0018/2014 }
B7-0019/2014 }
B7-0020/2014 }
B7-0021/2014 }
B7-0032/2014 } RC1

KÖZÖS ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az eljárási szabályzat 110. cikkének (2) és (4) bekezdése alapján

a következő képviselőcsoportok állásfoglalási indítványai helyébe lép:

ALDE (B7-0018/2014)
Verts/ALE (B7-0019/2014)
PPE (B7-0020/2014)
ECR (B7-0021/2014)
S&D (B7-0032/2014)

a dél-szudáni helyzetről
(2014/2512(RSP))

**Cristian Dan Preda, Filip Kaczmarek, Gay Mitchell, Davor Ivo Stier,
Mariya Gabriel, Eija-Riitta Korhola, Tunne Kelam, Sergio Paolo Francesco
Silvestris, Monica Luisa Macovei, Elena Băsescu, Eduard Kukan,
Philippe Boulland, Arnaud Danjean, Roberta Angelilli, Sari Essayah,
Joachim Zeller**

a PPE képviselőcsoport nevében

**Véronique De Keyser, Ricardo Cortés Lastra, Ana Gomes, Norbert Neuser,
Tanja Fajon, Liisa Jaakonsaari, Pino Arlacchi, Luis Yáñez-Barnuevo García**
az S&D képviselőcsoport nevében

**Louis Michel, Niccolò Rinaldi, Graham Watson, Jelko Kacin,
Ramon Tremosa i Balcells, Liam Aylward, Marielle de Sarnez,**

RC\1015471HU.doc

PE527.208v01-00 }
PE527.209v01-00 }
PE527.210v01-00 }
PE527.211v01-00 }
PE527.222v01-00 } RC1

Kristiina Ojuland, Marietje Schaake, Hannu Takkula, Johannes Cornelis van Baalen, Angelika Werthmann, Sarah Ludford, Robert Rochefort, Alexander Graf Lambsdorff

az ALDE képviselőcsoport nevében

Isabelle Durant, Judith Sargentini, Barbara Lochbihler, Jean-Jacob Bicep, Nicole Kiil-Nielsen, Raúl Romeva i Rueda, Jean Lambert,

Iñaki Irazabalbeitia Fernández

a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

Charles Tannock

az ECR képviselőcsoport nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása a dél-szudáni helyzetről (2014/2512(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Szudánról és Dél-Szudánról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a fejlesztés és az állam megszilárdítása terén a nemzetközi közösség által Dél-Szudánban tett erőfeszítésekről szóló 2013. december 10-i állásfoglalására¹,
- tekintettel Catherine Ashton, a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője dél-szudáni helyzetről szóló 2014. január 2-i és 2013. december 24-i nyilatkozataira,
- tekintettel az Unió főképviselőjének szóvivője által a dél-szudáni helyzettel kapcsolatban 2013. december 16-án és 28-án tett nyilatkozatokra,
- tekintettel a Tanács Szudánról és Dél-Szudánról szóló, 2013. július 22-i következtetéseire,
- tekintettel az Európai Unió küldöttségének 2013. decemberi 20-i helyi uniós nyilatkozatára,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2013. december 24-i 2132 (2013) számú és 2013. november 25-i 2126 (2013) számú határozataira,
- tekintettel az ENSZ emberi jogi főbiztosának 2013. december 24-i nyilatkozatára, amelyben sürgeti a dél-szudáni vezetőket, hogy fekezzék meg a polgári személyek ellen irányuló riasztó erőszakot,
- tekintettel az OCHA (az ENSZ Humanitárius Ügyeket Koordináló Hivatala) 2014. január 7-i helyzetjelentésének a dél-szudáni válságról szóló 8. jelentésére,
- tekintettel az Afrikai Unió Béke- és Biztonsági Tanácsa, konkrétan annak 2013. december 30-i banjuli ülése, valamint a Kormányközi Fejlesztési Hatóság (IGAD) 2013. december 27-én, Nairobiban tartott csúcstalálkozója által szorgalmazott, a dél-szudáni helyzetről szóló tárgyalásokra,
- tekintettel az IGAD különmegbízottjai által jubai látogatásukat követően 2014. január 8-án tett nyilatkozatra a kormány és a felkelők közötti tárgyalások újraindítása érdekében,
- tekintettel a 2005. évi átfogó szudáni békemegállapodásra,
- tekintettel az Afrikai Unió Béke- és Biztonsági Tanácsa által 2012. április 24-én kiadott közleményben felvázolt, Szudánra és Dél-Szudánra vonatkozó ütemtervre, amelyet az Unió teljes mértékben támogat,
- tekintettel az Afrikai Unió nevében Dr. Nkosazana Dlamini-Zuma, az Afrikai Unió Bizottsága elnöke által 2014. január 4-én kiadott sajtóközleményre,

¹ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0546.

- tekintettel az IGAD ügyvivő titkársága által 2013. december 19-én kiadott nyilatkozatra,
 - tekintettel a felülvizsgált Cotonoui Megállapodásra,
 - tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
 - tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára,
 - tekintettel az Emberi Jogok és a Népek Jogainak Afrikai Chartájára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel a politikai konfliktus akkor vette kezdetét, amikor Salva Kiir, az ország dinka etnikumához tartozó elnöke azzal vádolta a menesztett, nuer származású Riek Machar alelnököt, hogy államcsínyt tervezett ellene; mivel Riek Machar tagadta az államcsínykísérletet;
- B. mivel a dél-szudáni kormány – egy Kiir elnök ellen irányuló feltételezett puccskísérletre hivatkozva – elrendelte 11 vezető politikus letartóztatását, köztük a korábbi pénzügyminiszterét és a Szudáni Népi Felszabadító Mozgalom Párt korábbi főtitkáráét; mivel 2013. július 23-án Kiir elnök feloszlatta a teljes kormányt és menesztette Riek Machar alelnököt;
- C. mivel a jelenlegi konfliktusra demokratikus politikai megoldást kell találni, amely megnyitná az utat egy olyan demokratikus egyetértésben kialakított intézményrendszer felé, amelyre a függetlenségről szóló népszavazás révén megszületett új állam felépíthető; mivel a civil társadalom a probléma békés, politikai úton történő megoldását sürgeti;
- D. mivel a dél-szudáni konfliktusban részt vevő felek 2014. január 7-én Addisz-Abeában tárgyalásokat kezdtek az IGAD égisze alatt; mivel a megbeszélések legfontosabb témái az összetűzések megszüntetése, humanitárius folyosók megnyitása, a politikai foglyok kérdése és a polgári lakosság védelme lesznek;
- E. mivel a folyamatban lévő béketárgyalások dacára a helyzetet továbbra is az instabilitás, harcok és a fegyveres erők mozgósítása jellemzi; mivel a kormányerők jelenleg próbálják visszafoglalni Bor városát, amely az utolsó, még a felkelők kezén lévő tagállami főváros;
- F. mivel Donald Booth, az Egyesült Államok küldötte és a Dél-Szudánnal határos szomszédos országok küldöttei 2014. január 11-én találkoztak Riek Macharral annak érdekében, hogy megkíséreljék mindkét fél javaslatait beilleszteni egy tűzszüneti dokumentumtervezetbe;
- G. mivel 2014 január 8-án több tucat ember békefelvonulást tartott Jubában, elítélve az elnök és a hivatalától megfosztott alelnök tábora közötti harcokat;
- H. mivel az időközben etnikai dimenziót is magára öltő jelenlegi konfliktus gyökerei 1991-re nyúlnak vissza, amikor is az SPLM/A kebelén belül szakadás történt az SPLM/A néhai vezetőjének, Garangnak a – Salva Kiir által támogatott – csoportja, illetve a Garang

vezetésével szembeszálló Riek Machar csoportja között;

- I. mivel az ENSZ Biztonsági Tanácsa határozatot fogadott el, amelynek értelmében 5500 tagú katonából és 440 rendőrből álló erősítést küldenek a Dél-Szudánban állomásozó ENSZ-misszió átfogó erőinek növelése érdekében;
- J. mivel 2013. december 15-én összecsapások történtek az elnöki gárda sorai közt a jubai laktanyában; mivel a harcok elkezdtek áterjedni a Jonglei környéki térségre;
- K. mivel írásos bizonyítékok állnak rendelkezésre tárgyalás nélküli tömeges kivégzésekről, etnikai hovatarozás alapján egyének ellen folytatott hajtóvadászatról és önkényes fogva tartásokról, és 2014. január 6-án legalább három tömegsírra bukkantak;
- L. mivel az ENSZ szerint a jelenlegi dél-szudáni válság következtében közel 1000 ember vesztette életét és több százezer polgári személy kényszerült lakóhelye elhagyására, továbbá tízezrek kerestek menedéket ENSZ-támaszpontokon szerte az országban, akiknek égető szükségük van alapvető egészségügyi ellátásra, tiszta vízre és megfelelőbb higiéniai körülményekre; mivel az Ugandában és Etiópiában menedéket kereső dél-szudániak száma drámai módon emelkedik; mivel 2014. január 14-én legalább 200 civil személy fulladt meg egy kompbalesetben a Fehér-Níluson, miközben megpróbáltak elmenekülni a harcok dúlta Malakal városából;
- M. mivel az aktív ellenségeskedés képezi a válságra válaszoló humanitárius műveletek helyszíni végrehajtásának legfőbb akadályát; mivel az élelmiszerhez jutás továbbra is korlátozott országszerte és az alapvető élelmiszerek és táplálékok ingyenes kiosztására különösen nagy szükség van Bor és Bentiu városaiban; mivel az erőszakos cselekmények és a lakóhelyelhagyás következtében az emberek elveszítették megélhetésüket – ami különösen az élelemforrásokat érinti –, és ez előbb-utóbb élelmezési válságot idézhet elő;
- N. mivel a közelmúltban támadások érték a nuba etnikum tagjait, és a Nuba-hegységben élő polgári lakossággal szemben jogtalan kivégzéseket, tömeges nemi erőszakot és önkényes letartóztatásokat hajtottak végre; mivel 2013 decemberének utolsó két hetében a szudáni kormány fegyveresei és fegyveres erői a biztonsági szolgálatok támogatásával számos terület ellen intéztek támadást Kadugli és Dillanj környékén, több ezer polgári személy menekült el otthonából, továbbá törvénytelen kivégzésekről és tömeges nemi erőszakról érkeztek jelentések; mivel fennáll a kockázata annak, hogy ez a válság egy olyan sokkal szélesebb térséget érint, amely egyébként is hajlamos az instabilitásra, és ezt a helyszínen végrehajtott nemzetközi fellépéseknek mindenkor figyelembe kell venniük;
- O. mivel a kelet-afrikai szomszédos országok, köztük Kenya és Etiópia mindkét felet ösztönözi a béke megteremtésére; mivel Uganda Kiir elnök kérésére 1200 katonát és katonai eszközöket küldött olyan létesítmények, mint a repülőtér és az elnöki rezidenciák biztosítására;
- P. mivel az ENSZ támogatásra irányuló kérését követően 2014. január 4-én megtörtént az uniós polgári védelmi mechanizmus mozgósítása Dél-Szudán természetbeni segítségnyújtással történő támogatására menedékhelyek, orvosi eszközök, gyógyszerek, jóléti anyagok és élelmiszer rendelkezésre bocsátásával;

- Q. mivel a Dél-szudáni Köztársaság a világ legszegényebb és legkevésbé fejlett országainak egyike, ahol a népesség 50%-a a szegénységi küszöb alatt él, ahol világviszonylatban a legnagyobb az anyák halandósági rátája, a gyermekhalandóság pedig a legmagasabbak között van, a népesség 75%-a írástudatlan, és a lakosság mindössze egyharmada jut tiszta vízhez; mivel az élelmiszer-ellátás bizonytalansága évente több mint egymillió embert fenyeget; mivel Dél-Szudánban az egészségügyi és az alapvető szolgáltatások 80%-át nem állami szervezetek nyújtják, és a humanitárius segélyhez való hozzájutást továbbra is akadályozzák az összecsapások, valamint a segélyszervezetek munkatársai és eszközei elleni támadások;
- R. mivel az Unió bejelentette, hogy 50 millió eurós segélyt bocsát rendelkezésre humanitárius célokra Dél-Szudánban; mivel ezzel együtt az Unió által nyújtott humanitárius támogatás eddigi értéke a 2013-as és 2014-es pénzügyi évben 170 millió eurót tesz ki;
- S. mivel 2013. december 31-én a segélyszervezetek útjára bocsátották a dél-szudáni válságkezelési tervet; mivel az OCHA 166 millió dollár értékű egységes felhívást tett a válságra történő válaszadás és annak érdekében, hogy 2014 januárja és márciusa között mintegy 628 000 embernek nyújthasson segítséget;
- T. mivel az államépítéshez és az instabilitás felszámolásához hosszú távú elképzelések és a nemzetközi közösség határozott, kiszámítható és stabil szerepvállalása szükséges;
1. mélységesen elítéli a legutóbbi dél-szudáni harcokat, és sürgeti valamennyi felet, hogy tegyék le a fegyvert és haladéktalanul szüntessék be az erőszakos cselekményeket, amelyek a válság 2013 decemberi kezdete óta haláleseteket, sérüléseket és károkat okoztak a polgári lakosság körében, és amelyek következtében több százezren kényszerültek lakóhelyük elhagyására;
 2. mélységesen aggasztónak tartja a dél-szudáni erőszakos cselekmények közelmúltbeli súlyosbodását, amelyeknek egyrészt súlyos humanitárius, biztonsági, politikai, gazdasági és társadalmi következményei vannak egy olyan országban, amely egyébként is sérülékeny és instabil helyzetben van, másrészt destabilizálhatják az egész kelet-afrikai térséget; különösen aggasztónak találja a konfliktus etnikai vetületét; hangsúlyozza, hogy a hatalom erőszak vagy az etnikai vonalak mentén való megosztás által történő megszerzésére irányuló törekvések ellentmondanak a demokratikus jogállamiságnak és sértik a nemzetközi jogot;
 3. elítéli az emberi jogok megsértésének nyilvánosságra került eseteit, sürgeti valamennyi felet, hogy haladéktalanul hagyjon fel az emberi jogok megsértésével, beleértve a menekülteket és a lakóhelyük elhagyására kényszerülőket, valamint a nőket és a kiszolgáltatott csoportokhoz tartozókat és az újságírókat érintő jogsértéseket, és sürgeti az emberi jogok megsértőinek felelősségre vonását; álláspontja szerint Kiir elnöknek és Riek Macharnak minden tőlük telhetőt meg kellene tenniük annak érdekében, hogy megakadályozzák, hogy a parancsnokságuk alá tartozó katonák az emberek ellen erőszakos cselekményeket kövessenek el;
 4. sürgeti valamennyi érintett felet, hogy tartsa tiszteletben a nemzetközi humanitárius jogot és emberi jogi normákat, továbbá biztosítson hozzáférést és védelmet a szenvedő polgári lakosság segítségére érkező humanitárius szervezetek számára és nyisson humanitárius

RC\1015471HU.doc

PE527.208v01-00 }
PE527.209v01-00 }
PE527.210v01-00 }
PE527.211v01-00 }
PE527.222v01-00 } RC1

folyosót a szállítmányok és eszközök célba juttatásához; rámutat arra, hogy számos, külföldi segélyeket továbbító ügynökség máris kivonult Dél-Szudánból, a helyben maradók pedig csak nehezen tudják kielégíteni a lakóhelyük elhagyására kényszerült polgári lakosok szükségleteit; megjegyzi, hogy ezek a segítség-szervezetek még jelen pillanatban sem tudnak elérni számos olyan területet, ahol feltehetően további tízezrek várnak segítségre vagy vannak úton ilyen segítséget keresve;

5. sürgeti mindkét felet, hogy jussanak megállapodásra és teljes mértékben támogassák az Addisz-Ababában zajló tárgyalási folyamatot, amely haladéktalan tűzszünetet és erőfeszítéseket sürget a tartós béke és stabilitás megvalósítása érdekében; sürgeti a kormányt és a felkelőket, hogy a jóhiszeműség jegyében kezdjenek feltétel nélküli, befogadó és átfogó politikai tárgyalásokat a tárgyalások sikeres lezárása érdekében; üdvözli az Afrikai Uniót és az IGAD-nak a nyitott párbeszéd és közvetítés előmozdítására irányuló erőfeszítéseit;
6. felszólít valamennyi politikai fogoly és a jelenleg fogva tartott 11 vezető politikus szabadon bocsátására, akiknek fogva tartása a béketárgyalások kulcskérdésévé vált;
7. sürgeti Dél-Szudán szomszédait és a regionális hatalmokat, hogy szorosan együttműködve javítsák a biztonsági helyzetet az országban és a térségben, és találjanak módot a jelenlegi válság békés, tartós politikai megoldására; hangsúlyozza, hogy különösen a Szudánnal folytatott együttműködés a kapcsolatok javulását jelentené, miután 2012 elején a korábbi polgárháborús ellenfelek ismét a konfliktus szélére sodródtak az olajbevételek és a határviták miatt;
8. üdvözli az Afrikai Unió Béke- és Biztonsági Tanácsának határozatát az emberjogi jogsértések és más erőszakos cselekmények kivizsgálásával foglalkozó bizottság létrehozásáról és a felelősségre vonás, valamint a közösségek közötti a megbékélés és gyógyulás javasolt módjait és eszközeit; üdvözli az ENSZ dél-szudáni missziója (UNMISS) emberjogi vizsgálatainak kapacitásainak az ENSZ Emberi Jogok Főbiztosának Hivatala támogatásával történő megerősítését;
9. sajnálatosnak tartja az EU főképviselejtől a döntését az EU szudáni és dél-szudáni különleges képviselője mandátumának megszüntetéséről, tekintettel a súlyos szudáni politikai zavargásokra és a fegyveres konfliktusra; úgy véli, hogy amennyiben az Unió nem jelöl ki Szudánért és Dél-Szudánért felelős különleges képviselőt, a nemzetközi tárgyalások és erőfeszítések során csak marginális szerephez fog jutni; ezért felkéri a főképviseletet, hogy vonja vissza döntését és hosszabbítsa meg a szudáni/dél-szudáni különleges képviselő megbízatását;
10. sürgeti a nemzetközi közösséget, hogy tegyen eleget Dél-Szudánnal és a térséggel kapcsolatos finanszírozási kötelezettségvállalásainak, és vegye igénybe a forrásokat az egyre súlyosbodó dél-szudáni humanitárius helyzetre történő azonnali reagálás érdekében;
11. aggasztónak találja a széles körben elterjedt korrupciót; aggodalommal mutat rá arra is, hogy ez a korrupció rontja a szabad és tisztességes demokrácia kiépülésének, valamint a stabilitás, a fenntartható fejlődés és a gazdasági növekedés elérésének esélyeit;
12. üdvözli az UNMISS további katonai, politikai, logisztikai és polgári személyzettel történő

megerősítésére irányuló döntést; hangsúlyozza azonban, hogy a polgári személyek védelme elődlegesen az állam feladata; üdvözli Hilde Johnsonnak, az ENSZ különleges képviselőjének és az UNMISS vezetőjének munkáját;

13. utasítja társelnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, Dél-Szudán kormányának, Dél-Szudán emberi jogi biztosának, Dél-Szudán nemzetgyűlésének, az Afrikai Unió intézményeinek, a Kormányközi Fejlesztési Hatóságnak, az AKCS–EU Parlamenti Közgyűlés társelnökeinek és az ENSZ főtitkárának.